

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

15 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 117/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Саценка Ігоря Сергійовича здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якого оголошено перерву відповідно до абзацу другого частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Сащенко Ігор Сергійович звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 05 грудня 2016 року прийнято рішення № 54/вс-16 про допуск Саценка І.С. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Саценка І.С.

Комісією 09 лютого 2017 року прийнято рішення № 36/вс-17 про допуск Саценка І.С. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) визначено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Сащенко І.С. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 73,5 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Сащенко І.С. набрав 71,5 бала та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 23/зп-17 є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання

«Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі - Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Сащенка І.С. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 20 квітня 2017 року (далі - висновок).

Відповідно до висновку під час судового засідання 18 травня 2016 року у цивільній справі 617/975/15-ц Сащенко І.С. як головуючий у колегії суддів, посилаючись на Цивільний процесуальний кодекс України, порушуючи принцип гласності і відкритості, заборонив проводити аудіо- і відеозапис судового засідання громадському активісту в рамках проекту «Відкритий суд».

Стосовно наведених у висновку доводів кандидатом надано пояснення, фрагмент технічного запису судового засідання у цивільній справі № 617/975/15-ц, здійсненого в апеляційному суді Харківської області за допомогою звукозаписуючого технічного засобу «Оберіг».

У своїх поясненнях кандидат зазначив, що 18 травня 2016 року під час слухання цивільної справи № 617/975/15-ц у залі судового засідання була присутня представниця проекту «Відкритий суд», яка повідомила суд та учасників процесу про те, що має намір провести відеозапис судового засідання та в подальшому розмістити його в мережі Інтернет. Сторони у справі категорично заперечили проти ведення такої фіксації, вказавши на можливість розголошення персональних даних та конфіденційної комерційної інформації. З огляду на це колегією суддів відмовлено у наданні громадському активісту дозволу на здійснення звуко-, відеозапису. Однак, представниці проекту «Відкритий суд» було запропоновано бути присутньою у залі судових засідань без здійснення звуко-, відеозапису. Рішення про заборону проводити аудіозапис судового засідання за допомогою портативного звукозаписуючого пристрою (диктофона) судом не ухвалювалося.

28 квітня 2017 року відбулася співбесіда з кандидатом Сащенком І.С., під час якої за участі уповноваженого представника Громадської ради доброчесності, обговорено обставини, зазначені у висновку, та пояснення кандидата.

Вивчивши технічний запис (фрагмент) судового засідання від 18 травня 2016 року у справі № 617/975/15-ц, наданого кандидатом, Комісія у складі колегії встановила, що після початку судового засідання один з учасників судового процесу звернув увагу суду на присутність сторонньої особи у залі суду, яка здійснює відеофіксацію судового засідання без згоди сторін у справі та дозволу суду. Головуючим суддею Сащенком І.С. встановлено, що ця особа є громадським активістом (ОСОБА_1), яка проводить відеофіксацію судового засідання з метою розміщення такого запису в мережі інтернет на сайті «Відкритий суд», тобто трансляції судового засідання.

Надалі головуючим суддею Сащенком І.С. винесено на обговорення сторін у справі (представника позивача та відповідача) питання про можливість здійснення такої фіксації. З огляду на заперечення сторін колегія суддів, порадившись на місці, ухвалила: «Не заборонити, але видалити даний запис, оскільки він містить особисті дані про осіб, які є

сторонами у справі. Ви (головуючий звернувся до громадського активіста) можете бути присутнім, але звукозапис та відеозапис вести не потрібно».

Після цього громадський активіст зазначила, що вона може здійснювати запис судового засідання за допомогою диктофона. Рішення про заборону вести аудіозапис судового засідання за допомогою портативного звукозаписуючого пристрою (диктофона) колегією суддів не ухвалювалось.

Із наведено вбачається, що громадський активіст здійснювала відеофіксацію судового засідання у справі № 617/975/15-ц з метою трансляції її в мережі Інтернет.

Із набранням чинності Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» (від 12 лютого 2015 року № 192-VIII) Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції, яка діє станом на 18 травня 2016 року.

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання та здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.

Частиною восьмою статті 6 Цивільного процесуального кодексу України передбачено, що учасники цивільного процесу та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, мають право робити письмові записи, а також використовувати портативні аудіотехнічні пристрої. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються на підставі ухвали суду за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі.

Наведені норми вказують на те, що постановлення судом ухвали про здійснення відеофіксації судового засідання з метою її трансляції можливе лише за згоди сторін у справі.

Трансляція відеозапису судового засідання (чи його фрагменту) без дозволу на це суду (без наявності відповідної ухвали суду), що мало місце у цьому випадку, є порушенням статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статті 6 Цивільного процесуального кодексу України та вимог Закону України «Про захист персональних даних».

З огляду на зазначене Комісія у складі колегії прийняла рішення про винесення цього питання на розгляд Комісії у пленарному складі.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Комісія у пленарному складі, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата, дослідивши висновок, пояснення та документи, подані кандидатом, більшістю голосів (12 - за, 2 - проти) дійшла висновку, що наявні у Комісії докази спростовують висновок Громадської ради доброчесності про невідповідність кандидата Сашенка І.С. критеріям доброчесності та професійної етики.

Посилання представника Громадської ради доброчесності на необґрунтованість відмови представника позивача та відповідача проти здійснення відеофіксації судового засідання, не може бути прийнято Комісією з огляду на таке.

Можливість здійснення трансляції відеозапису судового засідання чинним законодавством ставиться в залежність від згоди сторін у справі, водночас обґрунтування сторонами такої позиції законодавством не вимагається. Слід зазначити, рішення про заборону здійснення аудіозапису за допомогою портативного пристрою - диктофону, у справі № 617/975/15-ц колегією суддів не ухвалювалося.

З огляду на зазначене Комісія у пленарному складі вирішила визнати Сашенка І.С.

таким, що за критеріями професійної етики та доброчесності підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Сащенка Ігоря Сергійовича таким, що за критеріями професійної етики та доброчесності підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду.

Комісії у складі колегії завершити проведення кваліфікаційного оцінювання стосовно кандидата на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Сащенка Ігоря Сергійовича.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка